

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuj
v gledališkem poslopu.

Stajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do pondeljka pred izdajo do-
tične številke vpsolati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuj za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemanju več ko 10 števk pri-
meren rabat.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, 1/2 strani K 16.—
1/4 strani K 8.—, 1/8 strani K 4.—
1/16 strani K 2.—, 1/32 strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 11.

V Ptuj v nedeljo dne 2. junija 1901.

II. letnik.

Vabilo

k

potevalnemu shodu Slovenske kmečke zveze

ki se bode vršil

v nedeljo, dne 9. junija

ob 3. uri popoldan

v Pesnici

v gostilni g. Flucherja.

Predmet dnevnega reda:

Položaj kmečkega stanu

Gostje dobro došli!

Hofrat Lojkovič pred nebeškimi vrati.

V svoji kadilni kamri, zraven nebeških vrat, sedi
Peter in dobrovoljno kadi iz svoje fajfice ter pre-
pira "Štajerca".

Kar naenkrat zaropče po nebeških vratih: bum,
bum, bum; znamenje, da je zopet ena uboga duša
prijel, ki hoče v nebesa.

Peter počasi vstane, položi fajfico in časnik na
stran in hoče iti odpirat.

Zopet zaropče po vratih, pa sedaj malo bolj
kot prej.

"No, no" godrnja Peter; "ta pa že ne zastopi
manere" in odpre linico. Zunaj stoji en star gospod
v fraku, na katerem se bliščijo tri ali štiri medalje.

"Kaj pa bi rad?" vpraša ga Peter uljudno. Zunaj
stojeci gospod z lepimi medaljami na fraku pa se
zami ježno, poln nepotrpežljivosti in se zareži nad

Prvi potovalni shod „Slovenske kmečke zveze“ v Slov. Bistrici.

Dne 19. maja t. l. vršil se je potovalni shod
„Slovenske kmečke zveze“ v gostilni g. Neuholda.
Gibanje in trume stoječih kmetov po ulicah je znamenjevalo
na velikansko udeležbo.

Ob navedeni uri, ob treh popoldne so se na-
polnili velikanski prostori Neuholdove gostilne. — Iz
gostilne g. Peter Novak-a je prišla tudi trumica
„extrem-klerikalcev“ pod vodstvom g. kaplana iz
Makolj; bilo jih je 19 in z njimi še 8 naprednjakov.

Kmet g. Peter Zadravec iz Ormoža se pred-
stavi ljudstvu kot predsednik „Slov. kmečke zveze“,
pozdravi zbrane s krščanskim pozdravom „hvaljen
bodi Jezus Kristus“, — kteremu pozdravu so se
klerikalci v srd ljudstva posmehovali. (Ne naznamo
istih zasmehovalcev ravno po imenu, če pa treba,
pa jih bomo.) Videlo se je naravno, da klerikalci
niso prišli iz dobrega namena, temveč po njihovi
navadi le delat „škandal“. G. Zadravec otvori zborovanje;
ročno in strogo tirjajo klerikalci, da se mora g. Za-
dravec kot predsednik legitimirati (skazati) kdo da
je in od kod. Postal je v dvorani šum. G. Kresnik,
kmet iz Črešnjevca pomiruje ljudstvo ter pojasni,
da ima pravico tirjati za legitimacijo le političen

Petrom kakor kak birič: „Notri, v nebesa hočem
iti. Stojim že zunaj skoraj pol ure in na čakanje,
kar moraš sam vedeti, jaz nisem navajen.“

„Tako, tako,“ pravi Peter nato in se mu špansko
nasmeje. „Kdo pa si le ti, da ne moreš počakati,
kaj?“

Gospod z medaljami na fraku, se pa napihne
kakor kaka žaba in pravi prav poredno: „Jaz sem
hofrat Lojkovič, si razumel? In bi lepo prosil, da se
na mojo službo malo ozir jemlje.“

„A kaj, hofrat sem, hofrat tje“, odgovori mu
Peter. „Tu gori v nebesih smo vsi enaki; pri nas
ni nobenega razločka, če ima kdo kako medaljo ali
ne. To si le dobro zapomni. Predno te pa pustim
notri, mi moraš pokazati svoje „šrifte“, da vidim,
če si resnično tisti, o katerem mi tukaj blebetaš.
Jaz morem zdaj, odkar se vsakovrstni ljudje k nam
pritepljejo, „strogo kontrolo“ izvrševati.“

komisar, žandarmerija ali obč. predstojništvo. Klerikalci so se osramoteni nekaj pomirili. Bil je ta prizor enak tistemu dogodku, ko so v vrtu Gecemane Farizeji in njih hlapci napadli Kristusa ter ga vprašali za legitimacijo i. t. d.

Potem je govornik Kresnik pojasnil kmečki položaj, politično kmečko moč; mnogobrojne nepotrebne klube v državnem zboru, med katerimi pa najpotrebnejšega manjka in to je — kmečki klub. Govornik pojasni, da je narodno fanatično sovraštvo, naj že bo od ene ali druge strani vzrok pogina, ne samo kmečkega stanu, temveč polagoma tudi države. Omenil je dalje govornik, da vsi drugi stanovi: duhovniški, uradniški, odvetniški, učiteljski, častniški itd., v katerih se nahajajo različna narodna čutstva in mnenja, ne poznajo narodnega sovraštva kadar se gre za korist in dobiček njih stanu, ter tudi kmetje: Nmec, Slovenec, liberalec, konservavec i. t. d. bi morali skupno delovati za blagor kmečkega stanu, ker vsak ima iste težave in britkosti, vsakemu so iste duri v štibernico odprte in vsak drži plug za roge je-li Nmec ali Slovenec. Geslo „svoji k svojim“ je takorekoč prav vzeto, le sleparija in šuntarija hujskačev in puntarjev, ker ravno tako izkoriščuje in kožo odira slovenski doktor narodnjaku, kakor nemški. Strankarski zapeljivci porabljajo narodnjake dokler jih potrebujejo, so pa enkrat izkoriščeni, jih vržejo na stran kakor kuharica izstisnjeno limono. Govornik dokaže, da ravno narodni doktorji so roparji slovenskega kmetov ter si pridobili po eden, dva do trikratstotisoč premoženja večinoma iz krvavih kmečkih žuljev, potem se še nesramno vsiljujejo kmetom za zastopnike. Govornik omeni, da so povsod izjeme, tudi tu, ali žali Bog, da tu v majhnem številu. Govornik še prosi, da ako ga kdo tu ali tam ni prav zastopil, naj se oglasi, da mu stvar pojasni. Izraz „klerikalci“ se ne tiče častite duhovščine sploh, Bog obvari, temveč iste neke elemente, katerim je

Hofrat posegel je hitro v svoj frakov žep in celi kup „šrift“ ven potegnil.

Peter vzel jih je takoj v roke in hitro eno za drugo pregledal. Aha! Rojstni „cegelec“, krstni „cegelec“, poročni „cegelec“; dobro je. Potem je prišel na vrsto službonamestovalni dekret, „konduiten-cegelec“ „beferderungs-dekret“ in še enaki dekreti in pohvalne „šrifte“ ter še več drugih takih čekarij. Kar naenkrat se pa Peter nekaj domisli in reče: „Vse bi bilo prav ljubi moj Lojkovič; ti papirčki te ja prav dobro legitimirajo. Ali nekaj pa tukaj ‚fali‘. Jaz ne najdem nobene ‚šrifte‘ o tvojih medaljah. Kje imaš pa te?”

Hofrat ves zmešan, popraska se po svoji plešasti glavi, potem pa tako naredi, kakor bi se bil kaj domišljeval in konečno rekel Petru: „Ja, veš ljubi Peter, s to rečjo je malo ‚tumasto‘. Tiste dekrete o mojih medaljah sem mogel pač takrat, ko sem tu gor frčal, med potjo zgubiti. To ni nič čudnega, če sem tako malo na vse to pazil, ker sem med celo potjo se tako milo na oni ožlindrani svet oziral. Sicer pa, da oni dekreti manjkajo, za božjo voljo, tudi menda nič

lasten žep ljubši kakor krščanstvo in narod; sejejo nemir in prepir med ljudstvo in so povzročili razprtije ne samo med Slovenci in Nemci, temveč celo v domačem taboru med Slovenci. Kmečki stan v pravem pomenu pa je najpotrebnejša za človeško družbo in vse časti in spoštovanja v državi. Žalibog, da ljudstvo zaradi klerikalcev, od katerih še bili nekdanji Farizeji ovce, napada pošteno predstojništvo.

Poslušalci so navdušeno govor odobrikali, klerikalci pa so zmiraj skušali mir kaliti. Vsled tega so jo klerikalci, 17 na številu, popihali, od katerih je zborovanje v najlepšem miru vršilo. Klerikalci se zopet grozno zaračunili ter mislili, da je največina na njihovi strani. Bili so vajeni povsod nositi zvonec, zdaj pa začenjajo kmetje se na njihovo noge in moč upirati. Kmet vidi, da pri plačilu ali namestnika ne dobi, potem pa ga tudi dandanev ne potrebuje.

G. kaplanu iz Makol, kateri se je od kraja predrzno obnašal, se je v zborovalni dvorani iz strahu nekaj naravnega pripetilo, čez kakšno urino bodemo mogoče drugič poročali.

Govorili so še potem J. Visenjaka iz S. A. Novaka iz Lukanje vasi in drugi, prav dolga stvarno o kmečkih razmerah.

Končno govoril je gospod J. Zadravec o „Slov. kmečke zveze“ potem zaključil zborovanje z lepim pozdravom „Hvaljen bodi Jezus Kristus, Bog blagoslovi naše podjetje.“

Črez 200 kmetov se je potem še prav veselilo in naglašalo pristop k „Slov. kmečki zvezi“.

Razburjeni klerikalni duhovi pa so se v Noč gostilni jezili. Farizejska jeza in zaužiti močni „Pet“ pa jih je tako premogel, da se je na pot domu storila velika nesreča. Dva vozova opijana na katerih je sedel tudi makoljski kaplan, treščila drug v drugega s tako močjo, da se je vse položilo

ne de in ti Peter me boš vseeno notri pustil?

„Ne bo šlo“, menil je Peter in zmajal z glavo.

„Jaz moram en ‚cajnes‘ za vse to imeti tudi o tvojih medaljah. Ali veš kaj, jaz hočem eno mene, eno oko zatisniti, če mi ti moreš povedati, zakaj da si ti medalje dobil. To vendar zamogel? Potem zastran mene te pustim.“

Nato postal je hofrat prvič v obraz rudeč, kuhan rak, in takoj na to zopet blede, kakor carski sir. No ja, pa je zopet tako naredil kakor bil pomišljajal daleč nazaj, in začel je „švicat“, pa ni niti besedice.

Peter ga čudno pogleda, se nasmehne ter krat vpraša: „No Lojkovič! Ali se ne moraš do zakaj si na onem svetu tiste lepe svetle medalje dobil? To jaz moram vedeti, drugače ti pomagati morem.“

„Ja, moj Bog“, odgovori mu na to hofrat zmedeno: „Jaz sem namreč tako težko umrl, da ne morem vedeti, Peter, in sem najbrže na moji možganih škatlji trpel. Jaz se, ‚permejkukuš‘ nemorem

kmet Janez Potisk po domače Horvat tako nesrečno padel, da je brezzavesten smrtno bolan in je njegovo življenje na vagi.

To so nasledki klerikalnega hujskanja in puntarije. Ako se jim ne posreči, da povzročijo na zborih nemira ali celo pretepanja, se potolčejo pa med seboj. Mir vam bodi in ljubite se med seboj. Kdor seje veter, žanje vihar.

Tako je bila stvar pri slov. bistriskem zborovanju. Ti „Slov. Gospodar“ pa si prinesel poročilo v zadnji številki celo narobe, kakor je že tvoja navada. Tvoj poročnik si zasluži prav pošteno, da ga imenujemo prav po slovenski „zvit lažnjivec“; stvar tako narobežno poročati, k temu sliši velikansko breme brez-značajnosti; kdor je na iste vajen, mu streže po njegovem mnenju v politično čast. Če se laže, more se tako lagati, da končno že sam veruje.

Vsi tisti, kateri so se zborovanja udeležili, naj že bodejo od katere koli stranke, naj sodijo o pravici in prepričani smo, da bodejo v lahkoči preudarili neverjetne laži poročevalca „Slov. Gospodarja“ od zborovanja „Slov. kmečke zveze“ v Slov. Bistrici.

Nov časnik.

„Slovenski Gospodar“ izlegel je „mladega“, to je, en mali listič, nič večji kakor kak koledar in ki ima samo osem strani. Notri v teh osmih straneh pa ni skoraj nobene besede, katera bi se že preje ne bila v „Gospodarju“ brala. Kdor si toraj naroči ta list, ki na leto stane samo 50 krajcarjev, prihrani si naročnino za „Gospodarja“, ki stane na leto dva goldinarja. Nikdo pa si naj ne domišljuje, da mi naročitev na ta „Naš Dom“ priporočamo, kajti stara izkušnja kaže, da otroci slabih starišev so tudi ničvredni, in iz kakčjega jajca se tudi še nikoli mlad ptič izlegel ni. Da se „Gospodar“ zlaže, kadar le usta odpre, je znana stvar, toraj vsakih osem dni; „Naš Dom“ bode pa

ti, zakaj sem te medalje dobil; res ne — če me tudi takoj pobiješ.“

„Trotl ti“, zavpije Peter nad njim ves razsrjen. Kaj govoriš tu v nebesih tako neumno žlobodrijo? Kaj misliš ti od nas tu gori, ha? V kraljestvu večnega veselja, od pobijanja govoriti!? Kaj takega pa ne! Zdaj ti rečem zadnjokrat: Če se ne domisliš, zakaj si dobil svoje medalje, ne bo z v nebesa iti, nič.“

Hofrat začel je zdaj milo prositi in z vso resnobo priznal, da se res za vzroke najmanje domisliti ne more, zakaj je dobil medalje.

Peter bil je že ves divji, ker ga ena edina duša tako dolgo zadržuje, je lino na vratih srdito zaputnil ter pričel eno za drugim malo preglasno šinfati. Kaj tacega! Ta kujavec s svojim „hofrattitlno“ kakor bi imel pravico, da se ga ima prec zadej za angeljem postaviti, ali kakor da bi hotel ves častni rostor pri nas imeti, ha-ha-ha! ki še niti ne ve, kaj je tiste svoje črepinje na prsih dobil. Ali sem pameten? Cela komedija prav za prav enkrat ni tako vredna, da se jaz tako „giftam.“

zato manje lagal, ker izhaja vsakih štirinajst dnij in ker ima tako malo papirja in malo tiska.

Že v prvi številki, ki je 23. maja izšla, skušal je „Naš Dom“ kmete nalagati in bilo bi se mu morda posrečilo, ko bi „Štajerca“ ne bilo, kateri strogo pazi in ki se niti z lepimi besedami slepiti ne pusti.

„Naš Dom“ piše med drugim tudi sledeče:

„Vsi veste, kako hudi časi so dandanes posebno za kmeta. Človeka solze oblijejo nad marsikaterim kmetskim domom. Stari oče je bil še tu gospodar, bil je poštenjak stare korenine; v hiši so imeli vsega zadosti, bili so srečni in zadovoljni. Pa prišli so drugi časi. Kjer je bil poprej pošten in premožen kmetski dom, je sedaj žalostna, z dolgovi obložena puščava, ali pa se že tujec tam šopiri, domačin pa je moral zapustiti očetovski dom ter iti s trebuhom za kruhom.

Kako bridko je, zapustiti očetovski dom! „Ljubo doma, kdor ga ima.“ Ni lahko na svetu milejšega kraja, kakor je ljuba domača hiša. Tu je zapopadeno vse, kar nam je na svetu najbolj milo in drago. V očetovskem domu je tekla naša zibelka, tu smo preživeli srečna otroška leta tu nas vse spominja naših starišev, bratov in sester. Očetovski dom je ognjišče družine pa tudi vogelni kamen občine, dežele, cesarstva. V domači hiši rastejo pridni občani, domovini in cesarju pa zvesti podložniki.

Zares, prav imaš, ti ljubi mali mladi „Gospodarček“ ako praviš da se kmetu godi slabo in da se je njegov denar preselil v druge žepe. Ali ako hočeš pošten biti, moraš tudi povedati, kdo ima danes njegov denar.

Vsak starejši kmet vedel se bode še spominjati, kako je pri nas pred 30 leti izgledalo. Sicer tudi ta krat kmet ni ničesar preveč imel, ali imel je vsaj toliko, da je živeti zamogel in se mu ni vsaki dan treba bati bilo, da ga bo kdo iz njegovega domovja pognal. Ali ne samo kmetu se je takrat boljše godilo, temuč tudi obrtnikom, krčmarjem in kramarjem v vaseh, trgih in mestih. Ljudje postali so takrat bogati, ali danes? danes gre eden za drugim v nič. Sedajšnji čas trpi kmet tako kakor obrtnik in trgvec. **Samo en stan ne trpi, to so advokatje, koji zmirom boljše kupčije delajo, kolikor bolj se kmeta toži in**

„Kaj pa imaš Peterl?“ zasliši se nakrat mili glas zraven Petra, ki se ga pa je tako prestrašil, kajti pred njim stal je nebeški oče.

„Odpusti mi že, ljubi gospod, ker sem bil zopet enkrat tako razsrjen. Včasih mora se pa že prav oslovsko potrpežljivost imeti, tukaj na straži pri nebeških vratih. Zunaj stoji zdaj ravno neki umrli hofrat, piše se Lojkovič . . .“

„Ej, saj vem“, vmešal se je nebeški oče v govor in se smejal.

„. . . in čes tega sem se jaz tako presneto jezil. Misli si ljubi oče le, ali se ne more tak star krokar nikakor domisliti, zakaj je svoje medalje dobil. Ali se ni čez tako zabitost za jeziti?“

„Pojdi, pojdi Peterl“, ga je nebeški oče pomiril, „ne smeš se čez tako neumnost takoj razsrditi. In to grdo „šinfanje“ in kletvino, saj veš, jaz ne morem tega trpeti. Čez kaj takega se „giftati!“ Poslušaj! Kadar o kaki stvari nisi na čistem, veš ja, kaj imaš storiti. Zakaj sem pa jaz tukaj? Bi bil pač mene poprašal. Veš ja vendar, da sem jaz vseveden.“

rubi, in samo ena kupčija cvete — posojilnice, ker je kmet prisiljen tam nove dolgove delati. Advokati nabirajo stotisočake, gotovo na postavni in pošteni način, ali na stotine kmetov gre pri tem v nič in se jih iz njihovega domovja prežene, posojilnice pa zidajo po mestih za kmečki denar palače, od katerih kmet nima nič, in še nalagajo stotisočake v državnih papirjih na mastne obresti.

Tako dragi kmetje, hočemo tudi mi nekaj izdati: ove bogate posojilnice in bogati advokatje dajejo denar, da se izdaja „Gospodarček“ imenovan „Naš Dom.“

Ti ljudje govorijo o kmetskem stanu in o slabih časih! Zlodja! Ako bi oni mislili pošteno, bi kmetu tudi lahko pomagali. Ako so oni kmetski prijatelji, naj dajejo kmetom denar iz posojilnic mesto proti 6—7⁰/₁₀, po 4¹/₂⁰/₁₀ obresti in naj kmeta ne pustijo tako naglo zarubiti in eksekvirati, če siromak plačati ne more. Od lepih besed pa ne bo nikdo sit.

Vojna v Južni Afriki.

Na bojišču se zadnji čas nič kaj posebnega ne dogaja. Angleži vedno sporočajo v svet, da so oni zmagovalci, ali, od druge strani se jih zavrača in postavlja na laž. Resnica je, da se Buri še vedno krepko branijo in njihovo število raste od dne do dne in napravljajo Angležem mnogo sitnosti in skrbi. Londonski listi dobivajo z vseh strani poročila, da se raztresene burske čete, ki se nahajajo na kapskem in na oranjskem ozemlju zbirajo. Poveljstvo teh zbranih čet prevzame Dewet, ki je baje že na kapskem ozemlju. Iz tega sklepajo listi, da se pripravljajo Buri na kak poseben naskok. Ravno ti listi beležijo tudi vest, da hoče lord Kitchener odstopiti od zapovedništva angleške armade v Južni Afriki, in zdi se jim to umljivo po tem, kar izkazuje statistika južnoafrikanke vojne. Do 1. maja t. l. imeli so Angleži 249.416 mož v Južni Afriki. Od teh jih je 14.978 umrlo, 17209 je bilo ranjenih, 76582 je bilo odpravljenih zopet domov, med temi je 47509 invalidov, a resničnih uspehov vojne ni skoro nobenih.

Pred par dnevi so Angleži pod poveljstvom polkovnika Wilsona poskusili zajeti med Nylstromom in

„Saj je pa res, pravi Peter in se pri tem po čelu potrkal, da je kar tlesknilo in bi bil skoraj zopet jezen postal, ker mu to preje samemu ni v glavo padlo. Ali Peter se je kar zopet nekaj domislil in vprašal: „Glej, ljubi oče, povej mi le precej, čemu in zakaj je hofrat Lojkevič tam doli na zemlji dobil svoje medalje; to ni vseeno samo zaradi reda, ampak jaz sem sedaj sam radoveden.“

Zdaj je nebeški oče položil svojo roko na Petrovo ramo, mu pri tem tako milo v oči pogledal, in potem čisto tiho, tako, kakor da bi razun Petra nobeden slišati ne smel, rekel: Vidiš, Peterl, danes je prvokrat, da si me ti s tvojim vprašanjem spravil v zadrego. Ja — jaz sem vsegaveden, to že velja, — ali — za kaj je hofrat Lojkevič dobil svoje medalje, tega jaz sam ne vem. Tako. Zdaj ga pa le hitro spusti notri.

Sandriverjem nahajajoče se Bure, pa so bili od nasproti so odbili Angleži naskok Burov na nekine „Standard“ poroča, da se je udalo 16 Burov, vsa imeli nalogo spraviti 12500 goved in 12000 ovzasever. V Londonu je minister Chamberlain pri kapskem guvernerju Milnerju na čast banket. V njegovem govoru je rekel Chamberlain, da čaka Milnerjem pri povratku v Južno Afriko posebno važna naloga, ustvariti v Južni Afriki tako federacijo, kakoršna je v Avstraliji.

Iz Bruselja se 29. maja brzojavi: Uradno naznanja, da je dobil Krüger poročilo, da so pri dne 2. maja blizu Pretorije Angleže popolnoma porazili. Angleži so imeli 49 mrtvih in 150 ranjenih, 600 Angležev so Buri vjeli.

Razne stvari.

Iz Koroškega. Koroška „Bauern-Zeitung“ pravi, da je v št. 20. z dne 16. maja t. l. daljši vprašanje poslanca Gratzhofer-ja na ministrstvo predsednika glede gospodarske zadruga v Sinči na Koroškem. Iz te interpelacije je jasno razvidno, kako čudne razmere vladajo v tej, za ubogega kmeta plodovito in koristni“ zadrugi. Predaleč bi sicer segalo, če bi vse navesti, kar je pisala „Bauern-Zeitung“, le mi nam tem kaj več zve širši svet, posebno pa ti ta kmetijska duša, hočemo po večjem navesti, kakni spodarijo ti svedrasti klerikalci v tej zadrugi. Ipo znamo, je glava tej zadrugi prefekt v Marijanišči v Podgorici, še mlad duhovnik, ki se nadeja drugo bolj zastopi, kot na svoj prezvišeni post. Gospodarska zadruga je pri ustanovitvi pač R. od države podporo, toliko manj pa ji je deželodržavne taiste, kajti gospodje v deželnem zboru imeli sva brihtne glavce in takoj so uvideli, da ta zadruga ni ustavljena na podlagi tacihih pravil, kakor drugazadruge. Pri drugih, dobro organiziranih zadrugah sprejme se član z dvajsetero varnostja, zagospodarski zvezi v Sinči vesi postane pa da vsakdo član, če le vplača v nikoli sito keno krono in to je tembolj sumljivo, ker večina zadrugihih pravil niti videla ni, še manj jih Nylstrom roke dobila in vsled tega tudi čuda ni, če se v zadrugihih svojih dolžnosti ne zaveda in če o polno cele stvari še pojma nima. Med tem ko se v jedipoljske „Lagerhausih“ kupčije na ta način sklepajo, dalj vzame zadruga poljske pridelkele od svojih članov, o nino le z 80% tržne cene plača in se trudi potem o v prid zadruga kar najdražje prodati, ravnajo D. podarski zadrugi vse drugače. Tam se kupujitd. neposredno od članov za polno vrednost. v n. pr. plačala je Sinčeveška gospodarska zav. gospodu Leopoldu Kramer-ju v Grebinji b. št. 929 l. 1900 za 81 kilogr. ovsa po gl. 5. 5. znesek gl. 4.65 ali ravno 100%. Pri takem po je tedaj naravno, da zadruga svojim zadrugihih more izplačati nikakih deležev in torej ni čudno, udje mrmrajo. A gospodje „zadregapašati“ v vedo pomagati. Združili so namreč z gospod

drugo protizakonito in protipravilno trgovino z
 mešanim blagom, ter prodaja sedaj gospodarska zadruga
 saksokvrstne stvari; je-li ima v zalogi tudi svetovno-
 znano žlindro kranjskega „Schuster-Schütza“, pa še
 vemo. Da so pa zamogli varati obrtno oblast in
 so odvalili od sebe vsaki sum, napravili so tedaj
 na ime poslovodjeve žene trgovino z mešam blagom
 le-ta žena prodaja sedaj na ime zadruga dobavljeno
 blago, kajti vsi računi povprek glase se na firmo gosp.
 zadruga. Dragi kmet, sedaj pa čuj in strmi! Gospo-
 darska zveza, ki je povsem na katoliški podlagi
 osnovana, dobiva skoraj vse svoje blago le od judov.
 Tako n. pr. jo zalaga žid Teodor Stern s prtenino,
 Jos. Kraus s platnom, žid J. Schefzig pa ne po-
 lja samo navadnega kmetskega blaga, temveč
 tudi fino sukno, kakoršnega na deželi le „go-
 spodje“ rabijo, kar posebno račun z dne 27. de-
 cembra 1901 pričuje. A tudi s plačilom imajo gos-
 podje pri zadrugi vedno sitnosti, kajti imenovani jud
 Stern jih je dne 3. aprila 1901 opetovano opominjal,
 kaj vendar enkrat plačajo že davno zapadle K 457.04.
 Volja jih ni tega storiti, mislijo si pač, le dajmo
 saj so judje, a spekli se bodo. Pa ne samo
 platno in sukno prodaja zadruga, temveč firma
 Mandus Prosen v Celovci je nedavno poslala zadrugi
 množico špecerijskega blaga in med tem tudi več
 tega, ki ga sme le lekarnar in on le proti zdrav-
 skemu izkazu prodajati. Ni potreba tukaj še posebej
 opozarjati, kako ti gospodje s takim protipostavnim
 stopanjem trgovcem, ki so že itak preobdačeni,
 napredujejo. Navzlic temu pa, da imajo tako razprostrto
 trgovino, vendar dosedaj še niso prav nič napredovali.
 Zavidno je to najbolj iz raznih na napačne naslove
 pislih, a gospodarski zadrugi namenjenih opominje-
 nih pisem in plačilnih nalogov. Z jedno besedo:
 sedaj in zdej dolg in pa le dolg. Tudi napram svojim
 družnikom niso ti gospodje povsem reelni. Poljski
 detelki, posebno semenski, ki jih oddajajo svojim
 družnikom, niso vedno najboljše vrste. Navajamo
 samo samo jeden slučaj: Gosp. zadruga v Sinči vasi
 kupila je povsem ničvredno ameriško deteljno
 seme, a prodajala je taisto kot domači pridelek.
 Kmet je kupil tako seme pri trgovcu, ki je semensko
 blago dobaval od zloglasne gospodarske zadruga.
 Večji del semena niti kalilo ni, in kar ga je le
 malo, skazalo se je, da je ameriška detelja.
 Ne le pri detelji, tudi pri leči itd. bil je kmet
 opetovan. Kdo mu bode pač povrnil škodo? Morda
 kaj še, tem gospodom je kmet deveta briga.
 Imajo le oni poln žep, kmet, ti si pa sam po-
 njaj če znaš in veš. Tudi se toči v gosp. zadrugi
 samo pristen petjot in ker so se vinski duhovi že
 nekajkrat stepili, prišel je zadrugi poslovdja in njegova
 polovica že večkrat z oblastjo v dotiko. In
 v gosp. zadrugi, proti kateri bi morala že davno
 oblast postopati in katera bi imela z ozirom
 na prestopek po § 88 zadrugnega zakona imeti opravke
 sodnim sodnikom, taki zadrugi dala je c. kr.
 oblast iz državnih sredstev podporo. Vsakemu, kateremu
 se količkaj znane tukajšnje razmere, je moralo

že iz početka ustanovitve jasno biti, na katerem
 stališču se nahaja podjetje, da zadruga ne more
 uspevati, da od nje ni ničesar pričakovati. Gospodje pri
 gospodarski zadrugi pač dobro vedo, da imajo vlado
 na svoji strani, zato so pa tudi tako smeli (predrzi),
 da so ustanovili tudi v Velikoveci filijalko svoje zadruga
 in kakor smo že zadnjič omenili, da nameravajo v
 Doberli vasi ustanoviti jednaki nebodigatreba. Z ozirom
 tedaj na navedeno vprašanje drž. poslanca Gratzhoferja:
 „1. So-li c. kr. vladi navedene protipostavne in proti-
 pravilne razmere v „Gospodarski zadrugi v Sinči vasi“
 znane? 2. Ali meni g. minister za notranje
 zadeve državno nadzorstveno pravico glede delovanja
 te državno podpirane zadruga bolje varovati in kake
 ukaze bode v ta namen pristojnim oblastim dal? 3. Katero
 stališče namerava g. minister glede pre-
 stopka po § 88 zadrugnega zakona proti zadrugi za-
 vzeti?“

Aretiranje. Gostjo Ano Vogrinec iz Ternovca pri
 Sv. Vidu prijela je žandarmerija in jo odgnala v zapor,
 ker je storila več tatvin in je baje na sumu hudo-
 delstva odprave telesnega ploda.

Obsojen. Dne 13. maja obsojen je bil pri tukajšnjem
 okrajnem sodišču gosp. Bernard Šalamun, kaplan
 pri Sv. Trojici v Halozah zaradi razžaljenja časti
 gospoda nadučitelja Wankmüllerja na 150 K
 kazni. To je tisti ljubi gospod, ki se je pri volilnem
 shodu v Jurovci tako mogočno postavljal.

Na cesti umrl. Dne 7. maja odpuščen je bil iz
 tukajšnje bolnišnice 81letni mož Filip Kováčič iz
 Litmerka pri Ormoži in se podal na to proti domu. Ko
 je prišel blizu dornavske vasi, se je na cesti zgrudil
 in na mestu umrl. Prepeljali so potem starega moža
 na dornavsko pokopališče in ga tam pokopali.

Zaradi podokničevanja ubit. 30. aprila t. l. šel
 je Koržetov hlapec Jožef Humski iz Cirkovec v
 Mihovec, kamor ga je spremljal drugi hlapec. Do-
 spevša tja okoli 10. ure zvečer, govoril je Humski
 pri oknu z deklo M. Peršuh; okoli 1/2 ure in
 že prišla sta dva fanta blizu ter pričela proti
 Humskimu in njegovemu spremljevalcu metati kamenje.
 Ko sta Humski in njegov tovariš se od okna umak-
 nila, prejel je Humski več udarcev, tako, da je vsled
 prizadetih ran že drugi dan umrl. Storičca sta baje
 dva fanta iz Mihovec in sicer nek Franc Sagadin
 in Jožef Medved. Medved javil se je sodišču sam.

Predrzni ulom in tatvina pri belem dnevu. Včeraj
 nedeljo dne 19. maja t. l. med popoldansko službo
 božjo, vlomili so tatje pri Sv. Bolfenku pri Bišu vsdo
 tamošnji farovž in pokradli precejšno svoto cerkve-
 nega in župnikovega denarja. Ker je pri Sv. Bolfenku
 samo eden dušni pastir ter je po nedeljah in praznikih
 samo ena sveta služba božja, so si tatje, kojim je
 gotovo moglo biti znano, kdaj nikogar doma ni, iz-
 brali za svoj zločin, toraj najugodnejši čas med službo
 božjo. Zločinci se zasledujejo.

Zaradi vasovanja. 8. maja t. l. zvečer šla sta
 brata Jakob in Anton Matjašič, posestnikova sina
 iz Oblakov, občine Zakušak, k hčeri posestnika
 Čerka v Gaberniku pod okno vasovat. Ko je

Anton Matjašič pri oknu govoril, je zapazil, da sta se bližala dva fanta oborožena s palicami; Anton in Jakob Matjašič šla sta, to opazivši, od okna proč na cesto, misleča iti domov. Naglo za njima pritečeta dva fanta in pričel se je pretep. Jakob Matjašiča pobili so na tla, njegov brat pa je utekel. Pobitega so potem zanesli v neko hišo, kjer so ga krepili in mu rano izmili. Jakob Matjašič bil je ranjen smrtno nevarno in je malo upanja, da bi ozdravel. Tega čina sumljiva sta kočarska sina Franc Petrovič in Janez Slatič iz Spod. in Zgornjega Velovleka in so oba že pri okr. sodišču zaprli.

Grozna najdba. Iz Oplotnice se nam poroča: Dne 23. t. m. našli so otroci v neki hosti pol ure od Oplotnice, plitvo pokopano in v cunje zavito truplo. Prestrašeni zbežali so od grozovitega kraja in ko jih sreča neki mož, mu s trepetajočim glasom naznanjajo, da so našli v bližnjem gozdu pokopanega otroka. Mož „stara sabla“, nekdanj stražnik, pred katerim so se marsikomu hlačke tresle, ni pogledal sam omenjeni kraj, ampak prisopihal je v Oplotnico, naznanjal in kričal od hiše do hiše, dokler ni spraval na noge celi komisjon. Eden žandarm, šriber, doktor in več radovednih hitelo je v potu svojega obraza na usodepolni kraj. Ko truplo, katero je razprostiralo ne zelo prijeten duh, izvlečejo in oprostijo umazanih cap, ostermeli so nekako sramožljivo — začudeni v mlado poginjeno svinjo — po domače prase. Dober tek „stara sabla“.

Gospod župan v Nimnem pri Slatini je sam ubožen mož, ali on se vzlic temu prav grajevredno obnaša proti revežem svoje občine. Sam hodi kot težak na takozvani „taberh“ in mi nimamo prav nič zoper to, saj vsi tudi ne morejo bogati biti; ali ravno zato, ker sam skuša trpko usodo vsakdanjega življenja, se nam toliko čudnejše vidi njegovo postopanje nasproti siromakom. — Lansko leto napravila nam je toča grozno škodo in nato so naš dobri gospod župnik za nas prosili podpore. C. kr. okrajno glavarstvo hotelo se je vsled te prošnje prepričati o revščini siromakov, da bi potem na tej podlagi podporo pravično razdelilo. Naš župan pa je o priliki tega povpraševanja izpustil nekatere siromašne poškodovance, namesto teh pa navedel nekatere premožne za siromake, ki imajo vsega zadosti, denarja in žita. 26. aprila se je vršila razdelitev podpore. Bogati so šli veselo domov, reveži so pa solze točili, ker podpore niso dobili in morejo glad trpeti. Vsi pravoverni kristjani jih moremo obžalovati, ker čuli smo, da je bila podpora le za siromake namenjena. Toliko za sedaj. Za prihodnje občinske volitve bodemo pa tudi malo natančneje pogledali, koga bomo volili. Pravicoljubni soobčani.

Utopil se je. Dne 11. t. m. šel je Janez Murko po domače Pavalc, viničar iz Bišečkega vrha z dvema vedricama, katere je imel na rami na drogu obešene, po vodo. Iz studenca, ki je komaj eden meter globok, napolnil si je eno vedrico, brez da bi drog iz rame djal, ali ko si je tudi drugo napolniti hotel, ga je ta polna potegnila čez glavo v studenec, v katerem se je utopil iz kojega ga je že mrtvega potegnil njegov sosed.

Uboj. Blizu Celja so našli 23. maja srev. Se travnika nezavestnega mladega kmetskega moža, ki je bil prihitel ljudje so ga skušali pripraviti zopet k zavestnosti, toda vsi poskusi niso izdali nič in proti poldnevni tistega dne je mladi mož umrl in mrtvaški oglela Kraja je konstatiral, da je umrl naravne smrti, kajti ljudstvo je bilo mnenja, da se je bil preveč napil in da je umrl na posledicah alkohola. Stvar bi bila skoro zaspala in že so se pripravljali, da pokopljejo mrliča. Toda žendarmerijskemu vodji A. Mahovniku se je zdelo stvar sumljiva. Peiskal je najnatančneje truplo in zapazil je, da mu je lobanja vtisnjena in sicer tako, da tega vtiska nikakor ni mogel dobiti od padca. Prepričan je bil, da ga je nekdo ubil in res je kmalu tudi dobil storilca, ki je zločin priznal. Ubijalec je srečnika je bil cerkovnik iz Dobrne, ki je storil hudodelstvo iz ljubosumnosti, kajti imel je jako lepo ženo, s katero je imel ubiti fant ljubavno razmerje. Cerkovnikova žena zatrja, da o vsi stvari ničesar ne ve, da ni ničesar videla in ne slišala.

Iz Kozjega. (Strašna nesreča vsled požara). Dne 14. maja t. l. doletela je mlinarja Jurija Smola in njegovo družino v zagorski župniji pri Planini grozna nesreča. Ko so vsi dobro zaspali, začne mlin goriti in mlinarjevi se zbudijo, ko je že vse v plamenih bilo. Najprvo sta mislila mož in žena rešiti svojo kravico in svinje, a se ni več dalo. Nato gresta po svoje otroke, ki so še v hišici spali, ali žali Bogu prepozno sta prišla. Mati pobere svojega okoli 7 mesečnega secev starega otroka ter ga pritisne k sebi, misleča njim ven skočiti. Ko pride do vrat, se že tramovilo je udere na njo ter jo pogrebe z otrokom v ogenj. Nesrečni mož tudi ni mogel nobenega rešiti, ampak, ko je hotel po otroke, se je nanj podrlo in ga potlačilo. Le težko se mu je posrečilo iz sredine plamena zopet ven priti. Ko je bil že zunaj, je še slišal notri v ognju klic enega otroka: „Ate, ate, rešite me in ognja!“ Ali ubogi nesrečni oče ni mogel nobenemu več pomagati, ker je že strašni ogenj vse objemal. Strašno smrt so morali storiti, njegova žena v najlepši dobi svojega življenja, en otrok 7 mesecev star, drugi 4 leta in tretji 11 let. Drugi dan so našli vse sežgano in se je še spoznalo, kako je mati svojega otroka pritiskala k sebi, da bi ga obvarovala ognja. A morala je z njim vred zgoreti. Ubogega moža so drugi dan vsega ožganega v Brežice v bolnišnico odpeljali. Mož se je še preje v Kozjem z Bogom lep spravil in uredil svoje posvetne zadeve. Nesrečni so bili v bučki župniji doma; mož in žena sta bila skrbna in delavna ter sta si pri svojem s kromnem življenju že precej prihranila, misleč, da bi zamogla kedaj svojo domačijo imeti.

Iz Celja. Mlad, pošten mož, po imenu J. Lašič od Nove cerkve pri Celji, prosil je pri tamkajšnjem okrajnem zastopu, da bi zamogel obiskavati mariborsko vinorejsko šolo. Štipendija se mu bode podelila, toda samo pod tem pogojem, če prosilec ne bode šel v Maribor, ampak na Kranjsko, na Grm v slovensko šolo; za Maribor pa ne daje okraj nobenih štipendij, ker tam so izrežajo sami „nemčurji“, (doslovni izrek bavi

Serneca nasproti omenjenemu prošilcu.) Mladi mož je štipendijo pod takimi pogoji odklonil, šel v Maribor in prosil za sprejem, ker hoče v zavod, kjer tudi nemški poučuje. Taistim, katere dr. Serneca Kranjsko pošilja, da bi se nemški ne učili, naj potem preskrbi tudi službo, ker pri nas na vsajkem znati morejo oskrbniki in ekonomski tudi nemški.

Iz Spod. Voličine. (Občinska volitev.) Dne 11. maja t. l. imeli smo tukaj občinsko volitev, ki se je izvršila v Mariboru. Namestnik občinskega predstojnika poklical je okrajnega komisarja iz Maribora, naš gospod župnik pa so pozvali semkaj dva žandarja; no, žandarjev menda ni bilo pri občinskih volitvah. — Predno je volitev pričela, prebral je okrajni komisar, ki slovenski ne zna, volilne postavbe. Volilci razdeljeni bili v dve stranki, v klerikalno in liberalno. Klerikalci so zmagali, toda na kakšen način? Liberalcem ni pustila nobena pravica, njih pooblastilna pisma, pravno so bila prava, so se zavrgla, toda pri klerikalcih so veljala nepravica pooblastila, katera so si župnik pridobili. Za klerikalno stranko voliti je dalje neki mož dva glasova in sicer enega župnika, enega pa od svoje, že pred petimi leti poročane žene. Zoper to krivico vzdignil se je naš spoštovani Alojz Damiš češ, to pa vendar ne ali moral je molčati in obveljalo je tako kakor klerikalci hoteli. Drug liberalni volilec pa, ki je trdil, da bi na tak način mrlički imeli pravico do svojega dne, bil je skoraj vun vržen. Posebno ugodno je za klerikalce to, da komisar in znal besedice slovenski. Ko je namreč bilo treba goljufati liberalne volilce, govorili so klerikalci s komisarjem nemški; če je treba bilo goljufati komisarja, govorili so slovenski, tako, da ta ni nič razumel. Čemu je bil toraj komisar pri nas? — Upati je, da se bomo kmetje prihodnje spametovali in od nikogar komandirati niso stili, pa bode zmaga naša. Kmet naj voli kmeta, kmetu naj si vsak kmet zapiše na čelo.

Več kmetov volilcev.

Ptujski okrajni zastop imel je 9. maja svojo redno pri kateri je gospod načelnik Zelenik po dolgotrajnem članu in načelniku umrlemu gospodu Viljemu izrekel častno žalnico. Dalje sporočil je predstojnik, da se je ono bolno dete, to je tisti vinograd okrajnega zastopa, konečno za 4410 kron prodal. Gospod J. Kasper poročal je v imenu revizijskega komisarja, konstatiral vzorno vodstvo knjig in predlagal, da se gospodu tajniku dovoli posebna nagrada 200 K. (prejeto.) Gospod notar Oschgan poročal je o stanju v Mariboru, o potrebnih zgradbah v tem okraju in predlagal, naj okraj tudi za leto 1901 10% adjacento prispeva. Konstatiral pa je tudi, da si je okraj način gradbe in kameni material prideržala, se proti vsakemu uplivu v prid opaznim gradbam upravlja. Gospod župan razloži, da ako okraj tisoč plačuje, ima tudi pravico svoje želje razodeti. Želje se obračajo na to, da bi se v prihodnje ne plačale kamenite zgradbe, potrebno kamenje pa naročilo v lastnem okraju, to zato, da bi tudi kmet

kaj zaslužil. On predlaga to zadevajočo resolucijo, koja se je po g. Oschganu podpirala in sprejela. Dalje predlagal je g. Leskoschegg, naj se popravi cesta Sv. Vid—Sv. Peter in g. Šosteritsch, da se preloži cesta čez Okički breg. Sledilo je na to še mnogo predlogov in vprašanj. G. dr. Treitl je opominjal na strožjo izvrševanje cestnega policijskega reda, g. J. Kasper prebral resolucijo na korist štajersko vzhodne železnice, g. Sima predlagal nastaviti še enega cestnega mojstra, g. župan pa konečno sprožil misel, da se ustanovi zavetišče za zanemarjeno mladino in priporočal za tak zavod posebno pripravljen, grad Merince.

Nesreča na Muri. V noči od 9. do 10. maja zgorel je mlin na Muri, posest Ivana Damijana in Štefa Balaziča iz Dokležanja. Škode je čez 4000 kron. V mlinu zgorelo je precej zrnja, moke in pšena. Žalibog, da sta z mlinom vred zgorela tudi dva mlinarjeva sina, eden 12, drugi 14 let star. Fanta bila sta v mlini sama, oziroma v mlinski hišici. Ogenj je nastal, ker so se mleti koruzini bati in se pri kamnih ožarili.

Izpred okrožnega sodišča. Dne 21. maja dovršila se je pred okrožnim sodiščem v Mariboru tista, že od oktobra meseca trajajoča pravda zaradi razžaljenja časti. — Lansko leto, 4. septembra, pisal je gospod pl. Kalchberg kot upravitelj „Štajerca“ pismo na c. kr. poštni urad v Sv. Benediktu, v katerem se je čitalo sledeče: „Poroča mi se od zanesljive strani, da gospod kaplan od Sv. Bendikta „Štajerca“ vsakokrat proč vzame, tako da naročniki svojih listov ne morejo dobiti. Pošljem tedaj zopet liste na naročnike, in bode dem v slučaju, če bodejo zopet izginili, naredil proti gospodu kaplanu kazensko ovadbo zaradi tatvine, proti ces. kr. poštному uradu pa ovadbo pri ces. kr. poštni direkciji.“ To pismo, kakor tudi kuvert nastavljen je bilo na c. kr. poštni urad, pri Sv. Benediktu in bi moglo toraj kot uradna uloga k uradnim tajnostim spadati. Vzlic temu, dal je poštar to pismo kar hitro kaplanu Muršicu, koji je po svojem zastopniku dr. Brumenu vložil tožbo zaradi razžaljenja časti. — Predsednik prebere inkriminirani list, kakor tudi dopis priče g. Schütz-a od Sv. Treh kraljev, v katerem je zatožencu naznanil, da kaplan časnike proč jemlje, slednjič prebere so še vlog c. kr. poštne direkcije, v koji se izročba Kalchbergovega pisma kaplanu, zaznamuje kot težko kršenje uradne tajnosti, potem zaslišijo se priče: Ješovnik, Vrbenjak, Anton Horvat in njegovi hčeri Marija in Neža Horvat, ki so vse ednako izpovedale, da je kaplan Muršec pri spovednem izpraševanju, v šoli in raz prižnice pohvalil tiste otroke, ki „Štajerca“ raztrgajo, če ga v roke dobijo. „Štajerc“ da je proti veri in se ga more iz hiše vreči. Priče izpovedale so tudi, da je kaplan dal otrokom nalogo, ako dobijo „Štajerca“ v roke, naj ga vržejo v peč ali raztrgajo in ako jih stariši vprašajo, kje da je „Štajerc“, naj jim rečejo (starišem), da ga niso nikjer videli. Kaplanov zastopnik dr. Brumen je v svojem plaidorju tudi hotel prepričati, da je imel kaplan prav, ker je otroke tako napeljeval, češ da je „Štajerc“ cerkvi sovražen list. (Brumen, Brumen. Op. ur.) Kalch-

bergov zagovornik prosil je za oprostenje, ker zatoženeč v svojem pismu ni nič drugega trdil, kakor to, za kar se je prinesel dokaz resnice in bil toraj opravičen proti zlorabi cerkve in šole v politične namene i. t. d. stanje zavzeti. G. Kalchberg bil je po daljšem posvetovanju oproščen, g. kaplan Muršič pa obsojen na povnitev stroškov, ki že več stotakov znašajo.

Neumni „Gospodarček“ nam očita, da mi z ozirrom na vinske trgovce nismo nastopili za zvišanje colnine na italijanska vina. No, naši bralci se pa bodo še gotovo spominali, kako smo mi ob času lanske trgatve proti vinskim trgovcem nastopili in v vseh avstrijskih časnikih naznanili, da so se vina na Spodnjem Štajerskem izvrstno obnesla in da naj vinski trgovci in krčmarji pridejo v naše kraje vino kupovat, ter da smo takrat veliko število naslovov vinskih kupcev v „Štajercu“ razglasili. (Beri lansko jesen izhajajoče Štajerce.) Ravno tako bomo mi, kadar pride pravi čas, se proti italijanskemu in ogerskemu vinu borili, dasi brezuspešno, dokler poslanci svoje dolžnosti ne storijo. Ali nas sedaj razumiš?

Občinska volitev v Teharjih, katera je v torek od 8. ure zjutraj do 3. popoldne ob ogromni udeležbi in silnem boju trajala in so se glasovi v tretjem in drugem volilnem razredu vagali, zvršila sledeče: V tretji razred: direktor Karl Jellek in posestnik Martin Wiziak in klerikalci: Jožef Kač, Anton Stor, Jožef Rebov in J. Pišek. V drugi razred: Karl Kostomaj, Karl Besar, Fr. Spess in Karl Koschell in klerikalci: dr. V. Dolšein in J. Šuhl. V prvi razred: Filip Lokoschegg, Anton Peer, Jožef Pfeiffer, Franc Pegenar, Martin Kostomaj in Karl Gorischegg. — Slovensko-klerikalna stranka delala je na vse mogoče kripnje. Pet duhovnikov obdelovalo je neutrujeno kmete; napravili so iz šolske sobe, ki občinski pisarni nasproti stoji, pivnico, v katerej so kmete s pivom in dobrimi besedami preparirali, po občinskem stražniku vneto podpirani, kateri se ni ustrašil, volilce na cesti nagovarjati. Duhovniki — med njimi nahajal se je tudi kakor pravijo, mirni kaplan Bratkovič in stražnik motili so tok volitve, tako škandalozno, da je mogel vladni zastopnik isto trikrat pretrgati.

Zunanje novice.

Čuden naravni prizor. V Veliki vasi blizu Moravč na Krajskem začulo se je na neki njivi okoli tri minute trajajoče podzemsko bobnenje kakor bi močno grmelo in drevje se je gibalo; kar naenkrat se pa je iz zemlje prikazal gost črn dim, na to pa tudi plamen, kar je vse skupaj trajalo tri minute. Na tistem kraju so potem našli ljudje na kakih 10 metrov na okoli posuto nekoliko peska in drobnega kamenja, zemlja na tistem mestu je bila topla, pod zemljo pa se je tudi še potem nekoliko časa slišalo šumeti. Hudo-mušneži že upajo, da bo poslej tam izvirala slovita kranjska žlindra.

Radi trpinčenja svojega 11letnega otroka se je moral zagovarjati pred dunajskim okrožnim sodiščem vseučiliški docent dr. Makso Dietz, ki ga je skupno

s svojo ženo tako mučil, da sosednje stranke nis mogle več poslušati joku in vpitja dečkovega in s vso stvar naznanile sodišču. Sodišče je odredilo, da deček dá v oskrbo tujim ljudem in obsodilo dr. Dietz na 10, njegovo ženo pa na 7 dni zapora. Čudno, da se morejo take brutalnosti zgoditi v hiši vseučiliškega docenta! Vidi se, da izobrazba ne ublaži vsacega človeka in da je tudi med akademiško-izobraženimi ljudmi veliko surovosti.

Pobožen učitelj. Pred par tedni so zaprli, kako poroča „Tirolski dnevnik“ zelo pobožnega učitelja M. P. radi necega npravstvegega delikta, katerega je izvršil na nekaterih svojih šolskih otrok. Klerikalni „Tirolski glasovi“ so celo ogorčeni radi tega razkritja češ, učitel M. P. nikakor ni mogel biti pobožen človek, kvečjemu je bil hinavec. I, seveda! Kakor pri nas kjer večina naših živih, od sv. Duha prosvitljenih svetnikov nosi vero samo na jeziku, da tem lažje dela za svoje umazano egoistične namere, njih srce pa je posoda najpodlejših mahinacij zoper čast in poštenje bližnjikov.

Dvojčka. Iz Frankobroda se poroča, da je najmlajša sestra nemškega cesarja, tamkaj živeča hesenska princezinja Margareta, pred kratkim že v drugič povila dvojčka.

Želodec — nepotreben. L. 1897. je dr. Schlatter v Curihu izrezal neki bolnici ves želodec. Deset dni po operaciji je bila že zdrava. V Zjed. državah operirajo večkrat želodčnega raka, ter so že več osebam izrezali ves želodec, a vsi živé. V San Franciscu se je neki mož brez želodca mesec dni po operaciji znatno odebelil. Nekemu drugemu pa so vzeli pol želodca in še nekaj črev brez posledic.

Nevaren anarhist. Vsled posredovanja italijanskih oblastev so v Trstu prijeli in zaprli laškega zidarja Henrika Tombo, ki je baje zelo nevaren anarhist.

Medved — nočni čuvaj. V belgijsko vas Št. Lambert je prišel mož z medvedom. Mož je prenočeval v skednju nekega kmeta. Ondi je bilo v kurniku tudi dvoje mladih prašičev. Cigan in njegov medved sta že spala, ko se vrata skednja odpro in se prikaže človek. Tat je ravno hotel zgrabiti prašiča, ko se vzdigne proti njemu visoka postava in se ga oklene na obeh ramenih, in sicer tako močno, da je tat zavpil. Kmet in njegovi ljudje so prihiteli s svetilkami in vilami ter strmeč gledali, kako je medved držal nevarnega roparja, ki je pred kratkim ušel iz prisilne delavnice. Kosmatinec je na povelje spustil ujetnika, katerega so izročili kaznujoči pravici.

Pogumna žena. Soproga poročnika karabinierjev Dine v Tiranu, mlada Benečanka, je ležala nedavno s svojim otrokom v sobi, ko je začula v prvi sobi korake. Mislila je da se je vrnil soprog, ali — bilo je sredi noči — v spalnico je stopil tuj mož, ki je dam zagrozil, da jo usmrti, če ne bo molčala in če mu ne da denarja. Gospa pa ni izgubila poguma, nego napravila luč, segla po revolver, ki je ležal na nočni mizici soproga in pomerila na roparja. Ta je padel na kolena ter jo prosil milosti. Ali gospa je vstala s postelje ter — dasiravno neoblečena — tirala ro

parja pred seboj dol po stopnjicah, poklicala ondi karabinierje in jim izročila potepuha. Nato se je vrnila zopet v posteljo.

Glavo odtrgal je vlak te dni na železniški progi pod Radovljico železniškemu delavcu Matevžu Koželju s Srednje Dobrave pri Kropi. Kakor kažejo vse okoliščine, se je sam vlegel pod vlak in je bilo baje temu vzrok žganje, vsled katerega je neredno in zapravlljivo živel; nazadnje mu je pa tudi ljubica, neka dekla v Radovljici, odpovedala svojo ljubezen. V nedeljo popoldne jo je še jedenkrat obiskal ter jo izkušal zopet pridobiti zase, ker se mu pa menda to ni posrečilo, dal je njej in svetu slovo, „nazaj ga nikdar več ne bo.“

Trikratni samomorski poskus. 25 letna dekla Marija M. pri modistinji Chumer na Dunaju je ukradla perilo. Iz strahu pred kaznijo se je hotela najprej vreči iz III. nadstropja, a so jo potegnili z okna, potem je vzela nož, da bi si odprla žile, a nož so ji iztrgali, nato je izpila celo steklenico špirita, da bi umrla, a želodec je vrgel vse nazaj. Tako je dekla še vedno živa.

Čuden mrtvec. Nekemu Lvovskemu listu poročajo: Pretekli teden so konstatirali sorodniki kmetovalca Ivana Zuga, da je ta umrl. Preoblekli so ga in položili na mrtvaški oder in prižgali ob njem sveče. Nekako ob polnoči pa je vstal mrtvec, stopil doli z mrtvaškega odra ugasnil sveče in pričel pospravljati mrtvaški oder. Objednem je zahteval večerjo. Drugo jutro je šel v cerkev, plačal sveče in zvonjenje kakor tudi mizarja, ki mu je izdelal rakev. Zuk je popolnoma zdrav in krepak.

Ugrabljenje umetnika. V Lissabonu je živel mlad in jako lep umetnik, v katerega se je neka brazilska grofica zaljubila do ušes. Dama si je veliko prizadevala, da bi ujela mladeniča v svoje mreže, toda on je ostal hladen do nje. Na nje povabilo se ni odziviljal in nje ljubavna pisma je neodprta vračal. Končno pa je poslala za umetnikom svoje slugе; na cesti so prijeli mladega moža in ga v kočiji odvedli v grofično stanovanje. Fantje bežite, dekleta gredó.

S stolpa je skočil v Hamburgu okoli 25 let star mož. Prej si je zavezal z robcem oči. Padel je 80 m globoko in se ubil.

Gospodarske stvari.

Nekoliko besed o paši in o zeleni klaji. Vsekakor in popraviči je paša živini naravna in nje zdravju najugodnejša krma in zato boljša od klaje. Po pašnikih še žival svobodno giblje po svežem, zmerom zdravem zraku ter odbira izmed mnogovrstnih zelišč tiste, ki ji najbolj ugajajo. Zatoraj vpliva vztrajno bivanje na planem celo močno na zdravje in veselo prospevanje živalij. Vsakdanje sprehajanje po pašnikih pospešuje hitro pretvarjanje snovij v živalskem telesu ter pretvarja vso hrano v kri in meso. Važno je pomeniti, da se po pašnikih živali vedno le zmerno gibljejo, sprehajajo in tekajo, nikoli pa ne toliko, da bi opešale. Nekteri jih preveč naganjajo. Vsed tega so močno utrujene, tako da nečejó žreti, dokler si ne odpočijejo. Kdor tako ravna, škoduje svoji živini, ker jo

preveč muči s preveliko hojo in nagajanjem. Tega se ni bati na pašnikih. Živali tekajo, kolikor se jim ljubi in ugaja njih zdravju.

Ne da se pa tajiti, da bi zganjanje na pašo ne imelo svojih slabih strani. Mnogo jih je, na primer: prevelika vročina, dežovje, neenakomerna krma, zdaj je prebujna zdaj prepusta in prepričla. Včasih zmanjka pitne vode, in dostikrat so pašniki predaleč od hleva. Živali pridejo tukaj v marsiktere nezgode in nesreče, katerih se po hlevih dobro izogibljejo. Po pašnikih nalezejo živali dostikrat bolezni, katerih po hlevih nikoli ne dobijo. Nadalje pripominamo, da živali veliko laže in hitreje pomagamo, če zbolí v hlevu, kakor na paši. Toda živali pogrešajo po hlevih blagodejnega svežega zraka in prostega gibanja po njem. Vrhu tega se lotevajo živalij po hlevih tudi bolezni, kakršnih po pašnikih ni. (Konec prihodnjič.)

Štajerska
FOGAČKA
 KISELA VODA Gempel in Styria-vrelec SVETOVNOZNANA
 OSVEŽUJOČA PIJACA. Nepresegljiva zdravilna voda.

Črkostavski učenec

(Setzerlehrling)
nemškega in slovenskega jezika zmožen, s zadostno šolsko izobrazbo se sprejme v knjigo-tiskarno 228

W. Blanke v Ptuj.

Priprosta natakaraica iz dežele,

snažna in pridna, nemškega in slovenskega jezika v govoru zmožna in ki je enako službo že opravljala, se sprejme takoj. 230

Prašati je pri W. Blanke-ju v Ptuj.

Naznanilo.

Ako želi kdo svoje **stanovanje gospodarska poslopja, opravo, obleko, klajo, slamo, zrnje, vozove in živino d o b r o** in po nizkej ceni zavarovati proti ognju, ta se naj oglasi pri

J. Riegelbauer-ju v Ptuj,

okrajni zastopnik dunajskega zavarovalnega društva, vrhovni zastop v Gradcu.

NB. Vsaka škoda se hitro in natančno izplača. 223

Pozor!

Pozor!
Za samoizdelovanje domačega iesiha rabi se „jedilna esenca“. 3¼ kg. te esence na 100 litrov vode, da izvrsten dopelesig. Kg. 70 kr.
Za ložje preskrbovanje tudi v odprtih steklenicah po 25 kr.; ta vsebina s 5 litri vode pomešana, da 5 litrov izvrstnega domačega iesiha

K. WOLF, drogerija v Mariboru, Herrengasse šte. 17.
Pazi naj se ime firme. 229

Št. 18680.

Razglas.

226

Za 11 mesečni učni tečaj na državni gozdarski šoli v Gusverku pri Marjinem Celju (Maria-Zell), (tečaj se začne 1. oktobra 1901), podelilo se bo 6 šest deželnih ustanov in sicer dve po 500 K in štiri po 400 K.

Prosilci naj vložijo svoje prošnje vsaj **do 1. julija t. l.** pri štajarskem deželnem odboru v Gradcu; prošnji se naj priloži:

1. Krstni list v dokaz, da je prošnik že spolnil 17. leto.
2. Spričevalo okrajnega zdravnika, da so telesno popolnoma sposobni za gozdarsko službo v visokem gorovju, posebno, da imajo dober vid in sluh; spričevalo ne sme biti starejše, kakor od 15. junija t. l.
3. Potrdilo s šolskimi spričevali, da ima prošnik toliko znanja, kolikor ga more dobiti na z dobrim uspehom dovršeni meščanski šoli, ali na treh letnikih spodnje realke ali gimnazije,
4. Potrdilo, da se je vsaj eno leto že praktično bavil z gozdarskimi opravili in kar je ž njimi v dotiki.

5. Domovnica
6. Spričevalo o npravnosti in nepohabljivosti, če tega ne dokazuje še točka četrta.
7. Ubožni list.
8. Pravomočna izjava starišev ali dobrotnikov prošnikovih, s katero se zavežejo, da bodo doplačali stroške za 11 mesečno šolanje v kolikor ne bo zadostovala ustanova. Potrebne doneske in čas, kdaj se naj določijo, bo določilo vrhovno šolsko vodstvo. Izjavo podpisati morejo tudi tisti, ki bodo skrbeli za gojenca in še dve priči, vrh tega mora izjavo poveriti tudi sodnija ali notar. Na izjavo mora potrditi dotični občinski urad, da je isti, ki je podpisal izjavo tudi zmožen plačati.

Kdor ne more popolnoma spolniti pogoja 1—8, na istega se ne bo oziralo pri razdelitvi ustanov, ker se ti pogoji zahtevajo tudi za sprejem v c. kr. gozdarsko šolo v Gusverku. Skupni stroški za hrano, postrežbo, perilo, šolske potrebščine in druge male nabave proračunjene so za 11 mesečni pouk na 600 K.

Natančnejša določila o šoli, pouku, hišnem redu, disciplini so na razpolago pri ces. kr. upravi državnega posestva v Gusverku.

Gradec, 3. maja 1901.

Od štajarskega deželnega odbora.

J. F. PEYER,

kamnoseški mojster v **MARIBORU**. Kokoschinegg drevored in Hilariusstrasse

priporoča svojo največjo zalogo izgotovljenih **nagrobni kamenov** iz marmora, granita, lignita i. t. d. po najnižjih cenah.

V zalogi vedno čez 100 strogo reelno dovršenih spomenikov. — Najugodnejši plačilni pogoji.

Nagrobni kameni ceneje kot povsod!

Najlepša in najso- lidnejša izveršitev.

Učenec

224

iz dobre hiše in iz z dobrimi šolskimi spričevali sprejme se takoj v trgovino z mešanim blagom pri firmi

Brüder REITER v Slov. Gradcu.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, SW.

Na košček sladkorja vzame se 20 do 40 kapljic

A. Thierry-jevega balzama

z zeleno nunsko varstveno znamko in z klobučkovim zatvorom z vtisnjeno firmo: „Allein echt.“ Ta balzam ne vpliva samo znotranje, ampak tudi zunanje, rane čisteče, olajšujoče in pospevajoče v vsaki zadevi. **Dobiva se v lekarnah.**

S pošto frankirano 12 majhnih ali 6 velikih steklenic 4 K. Steklenice za poskus s prospektom in imenikom prodajalnic vseh dežel sveta se razpišiljajo proti nakaznici po

1 K 20 vin. Naslov je: **A. Thierry-ja lekarna „k angelju varuhu“ v Pregradi pri Rogaški Slatini.** — Varovati se je pred ponarejanjem in naj se pazi na v vseh državah registrirano zeleno nunsko varstveno znamko. Brezštevila izpričeval je na ogled in vsak dan prihajajo nova k izdelovatelju. 137

Št. 19394

RAZGLAS.

225

Na štajarski deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru podelilo se bo z novim šolskim letom 1901/1902 s 15. septembrom t. l. več mest na deželne stroške.

Prosilci za to mesto morajo biti vsaj 16 let stari ter štajarski kronovini pristojni, morajo nekolkovane prošnje na deželni štajarski odbor s krstnim listom, z domovnico, s spričevalom o stavljenih osepnicah ter s spričevalom npravnosti, ubožnim in zdravniškim spričevalom vsaj **do 15. julija t. l. osebno izročiti ravnateljstvu deželne sadjarske in vinarske šole v Mariboru.**

Tisti, ki imajo deželne ustanove, morajo se zavezati s pravno veljavnim reverzom, da bodo po dovršeni vinarski šoli in po dovršeni vojaški službi, če bodo uvrščeni med vojake, opravljati tri leta na Štajarskem svojo službo ali pa za vsako leto, katero bi zavezanec med tem časom izven štajarske kronovine preživel, plačati v deželni zaklad na ravnateljstvo vinorejske šole 200 kron.

Gradec, v meseca maju 1901.

Od štajarskega deželnega odbora.

LAMPIJONI

227

v največji izbi in po najnižjih cenah priporoča

W. BLANKE v PTUJU.

V zalogi vedno čez 100 strogo reelno dovršenih spomenikov. — Najugodnejši plačilni pogoji.

Mestna hranilnica v Celji.

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v lastnem zavodnem posloplju, Ringstrasse števil. 18.
2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4% nimi obrestmi; rentni davek trpi hranilnica. Stanje vložkov znašalo je koncem leta K 8.833.560,42.
3. Posojila na hipoteke se s 5% nimi, menična posojila s 5 $\frac{1}{2}$ % nimi in zastavna posojila proti 5% nimi obrestmi oddajajo.
4. Hranilnica daja v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom hranilnice v varno shranjenje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprte depote.
5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamorejo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne hranilnice na račun števil. 807-870 izvršiti. Vložnice se oddajajo na zahtevanje.
6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. ogerške banke.
7. Kreditno in posojilno društvo «Celjske mestne hranilnice» daja menična posojila proti 5 $\frac{1}{2}$ % nimi obrestmi.
8. Uradne ure za stranke so ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

FRANC KOSI,

civilni vojaški in krojaški mojster v PTUJU
naznanja stem da se je iz dosedanjega stanovanja preselil v Bürgergasse št. 10 in svojo obrt dokaj povečal.

Ob enem se tudi nadalje priporoča cenjenemu občinstvu, visoko častiti duhovščini, slavnemu uradništvu za napravo

oblek za gospode in dečke, za izdelovanje uniform po najnovejši modi in solidni izpeljavi, ter prosi za prav obilen obisk.

216

Živinski in letni sejmi v Slovenski Bistrici

1900—1901.

Dne 24. februarja; na dan Marije device 7 žalosti; dne 4. maja; dne 4. junija; dne 25. julija; dne 24. avgusta; dne 24. septembra; dne 28. oktobra in dne 23. novembra.

Ob teh dnevih vršijo se razun kramarskih in živinskih sejmov, ob enem tudi

konjski sejmi

s prav živahno kupčijo. Te sejme obiskujejo razun domačih, v obilnem številu tudi tuji, da celó inozemski kupci.

45

Al. Kranegger,

kamnoseški in stavbeni mojster v Mariboru, graška cesta pri kolodvoru

priporoča svojo veliko zalogo

nagrobnik spomenikov

iz vsakovrstnega marmora.

Izdelovanje nagrobnih kamnov in predelovanje starih kamnov in napisov.

Zaloga in izdelovanje mlinskih kamnov in kamnov in kamnov za žrmlje.

213

Geiger-jeva

trgovina z knjigami in pisalnimi potrebščinami v Celju, glavni trg 2, priporoča svojo največo zalogo molitvenih in šolskih knjig in ljudskih (narodnih) spisov.

20/f.

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagrovati, katera rabi z ozirom na zdravje, varčnost in dobri okus Kathreiner-Kneippovo — sladno kavo (pristno samo v znanih izvira- nih savitkih). —

Sezona 1901.

Sezona 1901.

Salon za imenitne gospodske obleke po meri,
najelegantnejšega kroja in zmernih cenah.

152

Leopold Klein, krojaški mojster, č. kr. imetnik privilegija.

Vzorci zastonj in franko. Maribor, Tegetthoffstrasse št. 41. I. nadstropje. Vzorci zastonj in franko

Vnovič znižane cene!

Use stroje za poljedelstvo.

Trijerji (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi.

Sušilnice za sadje in zelenjavo, škropilnice proti peronospori. Zboljšani sestav Vermorelov. Mehovi za žvepljanje trt.

Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. Slamoreznice jako lahke za goniti in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedeljske stroje, prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER, na Dunaju, II₂ Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo!

Ceniki brezplačno!

Pred ponarejanjem se je posebno treba vorovati!

147

Trgovina s steklom
in porcelanom

Josip Kollenz v Ptujju

priporoča svojo bogato in najboljše sortirano zalogo gostilničarske posode iz porcelana in kamenice, (Steingut) steklenice za pivo in vino, kozarce, steklenice za jesih in steklenice za kislavo v vseh velikostih. Rome za ogledala in podobe, vrtno krogle v vseh barvah in velikostih, steklene strešne cigle in lična velikonočna darila. Prevzetja stavbenskega steklarskega dela.

189

H. MORELly

poprej Franc Petrowitsch

slikar, barvar in trgovina z barvami (farbami)

v Ptujju

naznanja slavnemu občinstvu, da se je prestavil iz ogerske ulice (Ungarthorgasse) k veliki cerkvi Bahnhofgasse št. 5 poleg gostilne g. Knausa (Judennatzl)

in priporoča svojo obilno založeno zalogo najboljših oljnatih barv za okna, vrata, pohištvo i. t. d., dalje suho barvo za malanje hiš, dobri, hitrosušeci firnež, ki ostane svetel; vsakovrstne lake trpentin, polituro, brunolin, sikativ, orehovo pajco, glaspapir, pinzenštajn, abcugpapir za fladrati, kakor tudi mnogovrstne čopiče (pinzelne) in pinzelne za belenje malanje in slikanje. Nove muštre ali patrone za hiše barvati, zlati in srebrni prah za podobe in rome zlatiti ter druge v to stroko spadajoče stvari

vse frišno blago in po najnižji ceni.

177

Prodaja in prevzetje vsakovrstnih popravil optičnega blaga kakor nosnikov (Zwicker) očalov, barometrov, termometrov, daljnogledov, vage za mošt, vino, žganje, esih, libele (Wasserwagen) itd. itd. pri

KARL ACKERMANN-U, urarju trgovina z urami, zlatnino, srebrnino in optičnim blagom v Ptujju v gledališkem posloju. 182

„Štajerc“

izhaja vsaki drugi četrtek,

prinese najnovejše novice in zastopa interese kmečkega stanu.

Štajerc stane za celo leto s pošto vred samo 1 krono 20 vin. ali 60 kr. 10 izvodov stane na leto 6 krone 60 vin. s pošto vred.

Naslov: „Upraviteljstvo Štajerca v Ptujju.“

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v **Trbovljah**

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovičnejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5. 111

Pravo domače platno

za rjuhe in obleke različne vrste, se dobiva v podružnici mešanega blaga

Bratov Slavitsch v Ptuj

Wagplatz pri mostu. 164

Dobre ure in po ceni

proti 3 letni pisni garanciji, prodaja in razpošilja

Karl Ackermann,

urar, trgovina s zlatino, srebrnino in optičnim blagom v PTUJU, v gledališkem poslopju.

Dobre nikelnaste remontoir-ure od gl. 3.50 višje.

Dobre sreberne remontoir-ure od gl. 5.50 višje.

Dobre prave zlate remontoir-ure od gl. 15.— višje.

Dobre stenske ure z bitjem od gl. 2.50 višje.

Vse druge ure, zlatenino in srebrnino, ter optično blago, kakor tudi vse v to stroko spadajoča popravila, dobro in po ceni. 14

Dobre pendel-ure z bitjem ur od gl. 6.50 višje.

Pristne sreberne verižice od gl. 1.20 višje.

Pristne sreberne poročne prstanec, par od gl. —80 višje.

Nikelnaste ure, budilke od gl. 2.— višje.

Chief-Office: 48, Brixton-Road. London. SW.

A. Thierry-ja pristno Centifolien-mazilo

najnovejše izvlečno mazilo sedajnosti. Deluje skoz temeljito čiščenje bolečine olajšujoče in hitro ozdravljajoče učinke in odstran skoz omehčanje v rani se nahajajoča tuja telesa vsake vrste. Je za hribolazce, kolesarje in jahače neizogibno potrebno.

Dobiva se v vseh lekarnah.

S pošto franko 2 lončeka 3 krone 50 h.

Eden lonček na poskušnjo proti naprej poslanemu znesku po 1 krono 80 h razpošilja zraven navodila in imenika zalog vseh dežel zemlje lekarna Adolf Thierry-ja fabrika v Pregradi pri Rogški Slatini.

Ogiblje naj se ponarejanja in pazi na gornjo na vsakem lončku vtisnjeno varstveno znamko. 136

Kovačija v najem.

Ob okrajni cesti ležeča, novo zidana kovačija s stanovanjem in kuhinjo, da se sposobnemu kovaču (Huf- u. Zeugsschmied) takoj v najem. Ponudbe z napovedjo starosti je pošiljati upravnistvu »Štajerca« 212

Brata Slavitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A	70 K	— h
Singer Medium	90	— ”
Singer Titania	120	— ”
Ringschiffchen	140	— ”
Ringschiffchen za krojače	180	— ”
Minerva A	100	— ”
Minerva C za krojače	160	— ”
Howe C za krojače in čevljarje	90	— ”
Cylinder Elastik za čevljarje	180	— ”

Del (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (na rate). Cenik brezplačno. 178

plugi iz jekla na 1-, 2-, 3- in 4-rezala,

brane za travnike in mah, razdeljene in diagonalne,

poljski valarji, obročasti in iz gladke plehovine,

stroji za sejanje „Agricola“,

stroji za košnjo in žetev, za mrvo, deteljo in žito,

grablje za seno in žetev, za obračanje mrve,

patentovani sušilni aparati za sadje, prikuho i. t. d.

Preše za vino in sadje, kakor tudi za vsako porabo,

mlini za sadje in grozdje,

stroji za obiranje grozdja,

stroje za rezanico,

na valjčkih in z mazljivimi tečaji, jako lahko za goniti pri čimur se prihrani 40% moči.

Mline za debelo moko,

reznice za repo,

Ustanovljene 1872.

Dunaj, III Taborstrasse št. 71.

Odlikovana s čez 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinami na vseh večjih razstavah. Ilustrovani katalogi in mnoga priznanska pisma brezplačno — Zastopniki in predajalci se radi sprejmó. Dopoljuje se tudi v slovenskem jeziku.

stroji za mlatiti s patentovanimi valjčkimi, okroglimi in mazljivimi tečaji na roko, na vital in za na par.

víteli (kupje) za naprego 1 do 6 živinčet.

Najnovejši mlini za čiščenje žita trijerji za roškanje turšice.

Samotvorne patentovane brizgalnice za pokončavanje grenkulje in trtne uši

„Syphonia“,

prenesljive štedilne peči,

parniki za krmo,

preše za seno in slamo

na roko, pritrldjive in za

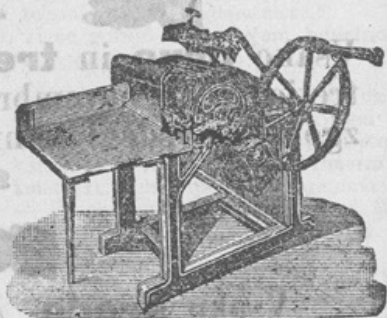
prepeljati,

kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeljuje garantovano po najnovejši in pripoznani najboljši napravi

Ph. Mayfarth & Co.

C. kr. izklj. priv. tovarne za poljedelske stroje, livarne železa in fužine na par.

750 delavcev.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni denarni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8—12 ure.

Občenje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptuj 1900.

 Letni sejmi:

(Kramarski, živinski in lesni sejmi)

23. dne aprila, 5. dne avgusta in 25. dne novembra.

 Konjski in goveji sejmi:

Vsako **prvo** in **tretjo sredo** v mesecu, izvzemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra mesca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v dotičnih tednih zgoraj navedeni letni sejmi. — Po tem takem vršita se v mestu Ptuj **vsaki mesec dva goveja in konjska sejma.**

 Svinjski sejmi:

Vsako **sredo**. Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan popreje.

 Tedenski sejmi:

Vsako **sredo** in vsak **petek**, posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino. Ob zgoraj navedenih dneh prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Mestni urad v Ptuj.

Župan:

J. Ornig.

Dr. Rose balzam Praško domačo mazilo

za želodec

iz lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domačo zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in milo odvajajočega učinka. Prebavljanje se pri rednem uporabljanju istega sredstva okrepuje in obdržuje v pravem teku.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 2-56 se pošlje velika steklenica in za K 1-50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

VARILO! Vsi deli anabalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga:

lekarne B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“
Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Razpošilja se vsaki dan. — Zaloga po lekarnah v Ovstro-Ogerskem, potem v Ptuj v lekarnah g. Ignacija Behrbalk in g. Hans Molitor-a, v Celju pri M. Rauscher-ju in Otto Schwarzl-u; v Slovenskem Gradcu pri Gustav Uxa-tu in pri g. Maks Leyrer-ju v Radgoni. 101

Pozor gospodarji!

„Gloria“ redilna krma za konje, zabranjuje boleznim, vzdrži konje močnejše in iskre.

„Gloria“ začimbna krma za govedo, pospešuje prebavljanje, čisti kri, zboljšuje in množi mleko.

„Gloria“ prašek za krmljenje in pitanje svinj, povzročuje, da svinje rade jedo, da se nabira meso in mast.

„Gloria“ mlekarški prašek za krave, pospešuje izločenje mleka in odstranjuje napake mleka. 1 veliki zavitek velja K 1-20, mali K 0-70, 5 kg v zavitku za poskus po pošti K 5-— poslano iz Dunaja.

Barteljevo klajno apno, neobhodno potrebni dodatki h krmi za mlado, molzno in brejo živino. 5 kg za poskus K 2-—, 100 kg. K 22-— iz Dunaja.

Vaselino mazilo za usnje rumeno, najbolje sredstvo, da se ohrani usnje mehko, voljno in trpežno, ter se obvaruje plesnobe in pokanja. V plehastih skatljah: 1/2 kg 60 h, 1 kg 1 K, 5 kg K 4-—.

Rusko patentovano mazilo za usnje po 1/2 kg K 1-10, 1 kg K 2-—, 5 kg K 8-—.

Stedilni kolomaz, najfinejša kakovost. 4 kg K 1-40, 100 kg 24-—.

Navodilo brezplačno.

Miha Barthel & drug, Dunaj X.

Občuje se slovenski. 99

Zaloga pri gg. J. Kasimir in A. Sellinschegg v Ptuj in Franc Kupnik v Konjicah.

Lepo posestvo

na Spodnjem Štajerskem,

212

25 minut od prijaznega trga Podčetrtek (Wind-Landsberg), blizu ceste ležeče, se na večletno plačevanje proti 5% obrestim takoj proda. Posestvo je brez dolga in drugih bremen in obstoji iz 6 oralov njiv in sladke košnje, 15 oralov lepe stare hoste smrek, krasov in bukev z hišo, dvema hlevoma in enim kozolcem. Vse posestvo se ceni na blizu 3500 gld. Pisma v svrhu nakupa naj se pošiljajo na upravnštvo „Štajerca.“

Mešana trgovina v najem

se odda vsled družinskih razmer in proti ugodnimi pogoji. Trgovina je na dobrem prostoru in z blagom dobro založena.

220

Karl Spirk, v Negovi pri Radgoni.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d. 30

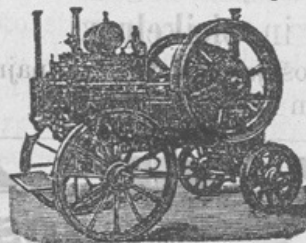
A. d. Hochegerja

glavno zastopstvo marienfeldske tvornice motorjev in lokomobil (Marienfelder Motoren- und Locomobilien-Fabrik)

Dunaj VIII/2 Josefstädterstrasse 64

nasproti postaje mestne železnice „Josefstädterstrasse.“

Zaloga motorjev in lokomobil, ki se gonijo s petrolejem, bencinom, špriptom in plinom.

Nikake nevarnosti glede ognja ali da bi se raznesli, so vedno pripravljeni za delo. — Najboljši in najmočnejši stroji, kar se tiče vstrajnosti. — Primerni za kmetijske, industrijske in druge namene. — Popolne mlatilne priprave. — Mlatilnice od Hofherrja in Schranza.

Gonilni stroški ene konjske moči za eno uro samo 4 do 6 vinarjev!!

■ Ceniki brezplačno in poštne prosto. ■

106

Styria biciklji (Fahrräder)

danes pripoznani najboljši fabrikati po 200, 220, 240, 260, 280 in 300 kron priporočata brata Slawitsch v Ptuj.

Dobri stari biciklji se dobijo po nizki ceni.

Ceniki (Preiskourant) brezplačno.

204

Doktorja pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preskušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, priporočena v stotinah zahvalnic, priporočila in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najceneje se dobivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, odkoder se ta zdravila vsak dan takoj pošiljajo na vse strani sveta s povratno pošto s poštnim povzajem, tudi celo samo en komad z natančnim rabilnim navodilom.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nerвозne, okrevalje, slabotneže, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja Doktor pl. Trnkóczyjev

Kakao sladni čaj priporočila kot tečno, kreplivo, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Bolje kot sladna kava. Zavojček (114 kilo vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporočila: Doktorja pl. Trnkóczyja

Želodečne kapljice. Izborna sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, kreplivo, boleš utežujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilna. Odvajajo blato brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Ubranjajoče je to sredstvo zoper bolezn, ki morejo nastati vsled zapehe, napenjanja itd. Skatla 42 h, šest skatlic 2 K 10 h. — **Pocukrone kroglice.** Skatla 80 h, tri skatle 2 K.

Prsni, pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko razrtvarljivim apnenim železom, utešuje kašelj, razrtvarja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (Gichtgelst) priporočljiv je kot boli utešujoče, lajšajoče drgnenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa,

preskušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h. Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilno pripravke za živino.

Varstvena znamka.

Doktorja pl. Trnkóczyja

104

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Ze blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljivan, kadar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

arstvena znamka.

Praščji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za prašice. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsce. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Želi kdo samo eden kos od teh sredstov, torej se tudi omenjeni eden kos takoj s poštnim povzajem pošlje.

G. SCHMIDL -novi

nasledniki v Celji

Rotovška ulica 1 „zum Bischof“ Glavni trg 20
trgovina z suknenim, rokotočnim, platnenim, drobnim, tkanim in novošegnim blagom.

Največja in najstarejša zaloga

šivalnih strojev in bicikelnov.

Obrazci se brezplačno dopošiljajo in vsem zunajnim naročilam najhitreje in po vsem vstreže.

Traun & Stiger

v Celji.

Trgovina z špecarijskim, kolonjalnim blagom, sladčicam (delikatese) in mineralno vodo na debelo in drobno.

23

Ugodni nakup,

Moj lep vinograd v Trambergi kakor tudi stilna „k novemu svetu“ („Zur Neuen Welt“) v Pt. se takoj pod prav ugodnimi pogoji proda.

Jos. Kravagna v Ptuj.

131

Drogerija (lekarna dišav.)

MAX WOLFRAM

Maribor, gosposka ulica 33

priporočila

vsakovrstna zelišča, dišave, cvetove in druge potrebščine za hišo, živino in drugo gospodarstvo. Jesihov esenc za napravo najmočnejšega jesiha. (Substance) esenci za mošt iz česar se napravi zdrava domača pijača. Čaj, rum, medicinska vina, zdravniška obvezila in drugo kirurškično blago i. t. d. 84

• Kot najlepša birmska darila priporočila •

Molitvenike

veliko izbiri v najlepši vezi po najnižjih cenah

W. BLANKE v Ptuj

Glavni trg

Ungerthorgasse

nasproti mestne župne cerkve.

nasproti veliki vojašnici.

Josef Gspaltl zlatar, srebrar, optiker in trgovina z urami v PTUJU

priporočila svojo največjo obilno sortirano zalogo, vedno najnovejših in najsolidnejših dragotin, zlatnine, srebrnine in blago kristofle kineškega srebra, vsake vrste nanosnikov (Zwicker) in očalov, tudi po zdravniških predpisih, stekla za brati, lupe (Loupen), termometre, barometre, aueroides, aräsmeter, zdravniške maksimaltermometre, vodne vage (libele), Rollmasse, daljnoglede, gledališčna in druga kukala, lorguete, vsakovrstne klosterneburške vage za tekočine, za vino, žganje, mošt itd. po različnih cenah. — Dalje svojo veliko zalogo dobro reguliranih švicarskih žepnih ur, zlatih, srebrnih, tula in nikelnastih, samo dobrega izdelka najboljših firm in mark proti večletni garanciji po najzmernejših cenah. — Vsakovrstni lišp, ure, stare srebrne in rimske bronaste denarje, starovino, pristne bisere in kamne, bortensilber in drugo, sprejema po najvišjih cenah v zamenjavo, ali tudi kupi. — Prevzame vsakovrstna v to stroko spadajoča popravila in graverska dela, ki se vsakomur v popolno zadovoljnost v lastni delavnici solidno izvrše.

219